

REMISSYTTRANDE
LI2025/01500

2025-12-09

Landsbygds-och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.smf@regeringskansliet.se

Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk, FSF, avger härmed vårt remissvar över Skogsutredningen
SOU 2025:93 En robust skogspolitik för ett aktivt skogsbruk

Unescoutnämning och fäbodkulturens/fäbodbrukets synlighet

Fjärde december 2024 blev Fäbodkulturen godkänt av Unesco till att förtecknas på listan över mänsklighetens immateriella kulturarv!

Vi i Förbundets Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk (FSF) har arbetat med frågan sedan 2018 och är stolta och tacksamma över beslutet.

Vi saknar i utredningen några ställningstagande kring Fäbodbruket/fäbodkulturen.

Genom århundranden har fäbodbruket använt sej av de sk mulbetesrätten dvs landbrukets djur har i fäbodlänen fått beta fritt i skog, på fjäll och i utmark.

Då livsviktigt för jord/små/brukarnas överlevnad, för hemmamarkerna behövdes för sådd och skörd . **Nu** ett viktigt komplement där flera betesmarker fortfarande behövs.

Ett **aktivt skogsbruk** ska innehålla balans och hänsyn mellan olika grenar i skogsbruket.

Det är en viktig intention i Skogsutredningen.

Fortfarande nås vi av berättelser där vi **saknar samråd** mellan de fäbodbrukare som hos Länsstyrelsen har en godkänd **fäbodplan** som de ska hålla sej till och samtidigt som Skogsstyrelsen kan ge tillstånd till avverkning i de berörda skogbetesmarkerna.

Rätt till information, rätt till inflytande och ett landskapsperspektiv ska finnas här.

Vi öskar önskar mer **myndighetssamverkan**.

Miljökvalitetsmålen och betande djur i skogen

Förbundets Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk med våra fem regionala fäbodföreningar är glada över att traditionen med betande djur i skog och mark/skogsbete nu lyfts fram i den allmänna debatten som en viktig del för en biologiska mångfalden och uppfyllande av de svenska miljökvalitetsmålen.

Denna resurs som inte särskilt lyfts i Skogsutredningen önskar vi lyfta.

Med betande djur fritt ute i skogen eller inom hägn bidrar vi även **till miljökvalitetsmålen** levande skogar, ett rikt djur- och växtliv samt ett rikt odlingslandskap.

Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk (FSF)
www.fabod.se
info@fabod.se

Fäbodarna har öppna vallar med naturbetesmarker innan vallen övergår till bete i skogsbyn och utmarker samt bete i skog.

Här kan också noteras att trädklädda betesmarker, skogsbete och bete i fäbodskog borde ses över utifrån **de regelförenklningar** som Skogsutredningen föreslår och uppmuntras än mer. SJVs ersättningar till skogsbete finns till 90% i södra Sverige och på Gotland!

Fäbodförbundet har i många år påpekat detta för berört verk, Jordbruksverket och berört departement. Vi vill ha ersättning för **bete i fäbodskog** och därmed får vi även bra statistik på var vi har de fäbodar som hålls levande och bör uppmuntras till ökad lönsamhet. Vi ser framemot förändringar.

Samarbete med Skogsstyrelsen kring kulturlämningar och levande kulturarv

Gävleborgs Fäbodförening, en av de regionala föreningarna, har tillsammans med Skogsstyrelsen förnyat skriften **Skogsskötsel i områden vid fäbodar**.

Här handlar det både om natur- och kulturvård, allt enligt utredningens intentioner.

Men här tarvas rådgivning till skogsägare runt fäbodar. Vi vet att gamla fäbodstigar och betade marker runt fäbodar har fått skador som är svåra att återställa.

Bearbetade marker för återplantering av skog kan ha fått så allvarliga skador att det blivit svårframkomligt för fritt betande kor.

De **utbildningsinsatser med ökad rådgivning** som Skogsutredningen föreslår bör kunna ske i samråd med de regionala fäbodföreningarna ute i fäbodlänen.

Gärna i grupp där både länsstyrelse- och skogsstyrelseföreträdare finns med.

Fäbodverksamheten innefattar många gånger den del av **mångfald i skogen** som efterfrågas och som kan vidareutvecklas.

Slutligen vill vi poängtera att vi genom vårt traditionella brukande med vårt immateriella kulturarv vid fäbodarna, kunskap kring mjölken och bete på skogen/köttet så är vi en viktig del i **Sveriges beredskap**.

Vi kan producera smör, ost och mese samt erbjuda kött utan el och rinnande vatten.

Fäbodhälsningar

Hanna Wagenius

Ordf FSF

Carin Gisslén-Schönning

FSF Näringslivsgruppen/skog

Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk (FSF)

www.fabod.se

info@fabod.se